

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši št. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petletno 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znatno popust. — Upravnništvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Slovenec ostani na domači grudi!

Izseljevanje iz domovine je prišlo našemu ljudstvu kakor huda bolezen nekako v meso in kri. V Zjedinjenih državah Sev. Amerike se nahaja že okrog 15% našega naroda. Če bo šlo še nekaj let tako, nas bo kmalu več tam, kakor doma. Prednjači v tem posebno Kranjska. Vzroki za to bolezen so različni. Eden glavnih bo pa ta, ker se je našim ljudem kmečko delo pristudilo. Delo v mestnih tovarnah in rudnikih na gotov delavni čas, to jim bolj ugaja. To je nevarna bolezen, ki nas lahko izbriše iz vrste živih narodov.

Pojavili so se razni zdravniki, ki nas hočejo ozdraviti te bolezni. „Rafaelova družba“ v Ljubljani si je stavila na prvi pogled lepo nalogo, odvrniti tok izseljevanja od Amerike ter svetuje naseljevanje v Bosno in Slavonijo. V zadnjem času je napravila po listih za to precej reklame.

Napačna je misel, da se naše ljudstvo izseljuje zato, ker mu doma manjka zemlje. Glavni vzroki tiče drugod. Izseljevanje v Bosno in Slavonijo bi pa pomenilo za nas enako nesrečo, kakor ono v Ameriko.

Rafaelova družba je v svojem poročilu naslikala izseljevanje v Bosno in Slavonijo precej solučno. Nam se pa zdi drugače. Prvič naši ljudje niso navajeni dolgočasnih krajev. Če jih torej domači kraji ne morejo držati pri kmetijah, tem manj jih bodo oni tuji, kjer so razmere mnogo slabejše, kakor pri nas. Naši ljudje bi se težko obdržali tam doli. Izseljenci bi gotovo ne prinesli s seboj toliko denarja, kolikor bi ga rabili za nakup zemlje in sezidanje poslopij ter nabavo orodja. Delati bi bilo treba dolgove. Glede tega pa je tam doli neprimerno slabejše, kakor pri nas. Že pri nas je kmečki kredit predrag. Vendar

je pri nas mogoče dobiti na zemljišča denar od 5 $\frac{1}{4}$ % do 6%. Tirolski kmetje imajo kredit že po 3 $\frac{3}{4}$ % do 4 $\frac{1}{2}$ %. Kako je pa n. pr. v Slavoniji? Tam se dobi tudi denar pri hipotekarnih zavodih; ti so pa v Banovini le delniške družbe, ki špekulirajo na visok dobiček. Tako je n. pr. „Hrvatska deželna banka“ le čisto navadno delniško podjetje, ravnotako tudi „Deželna banka za Bosno in Hercegovino“. Hrvatska deželna banka posojuje na zemljišča pupilarno varno, ona za Bosno in Hercegovino ravnotako. To se pravi, da je pri teh zavodih mogoče dobiti posojila do polovice vrednosti. Posojuje se kakor pri naši „Deželni banki“ na zadolžnice po 4 $\frac{1}{2}$ %. Ker pa notirajo zadožnice „Hrv. deželne banke“, izdane na 45 let, le 93%, one iz Bosne, izdane na 33 let in po 4 $\frac{1}{2}$ %, le 90% nominalne vrednosti, stanejo tedaj posojila, računajoč vračljivost v 45 letih, faktično pri „Hrvatski banki“ po 4-97% in pri Bosenski pa po 5-17%. Pomisliti je pa treba, da so na Hrvaškem pravi mojstri v računanju „raznih prispevkov“, tako, da ni niti misliti, da bi se dobil denar cenejše, kakor po 6 $\frac{1}{2}$ %. Toda za tako ceno se dobi le pupilarno varen kredit. Izhajati pri tako dragem kreditu ni mogoče. Drugače je pa z navadnim osebnim kreditom. Ta gre na menice in stane od 10% naprej. Poljedeljska banka v Zagrebu n. pr., ki je osrednja hrvaških denarnih zadrug (te so tam čisto navadna delniška društva; ki odirajo ljudi), ta dela najbolj s češkim kreditom, ki jo stane okrog 7%. Posojuje denar svojim zadrugam s par procenti dobička. Zadruga imajo seveda tudi svoj delež. Sedaj pa računajte, po čem je tam denar na osebni kredit, ki ga naše posojilnice dajejo po največ s 6%. V Bosni tudi ni dosti boljše. Znano je dejstvo, da ravno pomanjkanje cenegega kredita goni hrvaško ljudstvo iz dežele. Sedaj pa naj bi tja šlo naše ljudstvo iskati enake usode! Če ga domača gruda ne more rediti,

tem manj ga bo ona tam doli. Računati pa moramo tudi, da bi vsaka rodbina nesla s seboj nekaj tisočakov. To bi bila velika izguba na narodnem premoženju! Naše ljudi bi pa domačini tam imeli za „Švabe“ in jih grdo gledali ter jim nagajali.

V slovenskih deželah je še dosti prostora, ki ni dovolj izkoriščen. Naša domovina bi lahko preživela veliko več ljudi. Naprodaj je pa teden za tednom toliko naših gruntov, da se nam zdi skoro narodni zločin, če se vabi naše ljudi za naseljevanje drugam. „Slovenski Gospodar“ v zadnji št. ponuja kar 13 posestev na prodaj iz proste roke in eno po dražbi. „Domoljub“ in „Mir“ prinašata teden za tednom oglase za prodajo kmečkih gruntov. Ti gredo včasih za prav ničevno ceno. „Slov. Gospodar“ prinaša ta-le oglas: „Lepo posestvo na Pesniškem vrhu, lepa solučna lega, hiša s štedilno kuhinjo, 4 sobe, viničarija s kletjo, 3 orale vinograda z ameriškimi trtami, krme se pridelja za 20 glav govedij, travniki, njlive itd., vsega skupaj 40 oralov s 3000 sadnjimi drevesi (okrog 23 hektarov), se proda za 27 tisoč kron in polovica lahko še vknjižena ostane“. V ravno isti številki je na prodaj posestvo 50 oralov za ceno 16.000 kron. Dokler se dobe pri nas lepa posestva za tako nizke cene, nam ni potreba hoditi iz domovine. Na Dolenjskem ponujajo ameriški slov. listi neprenehoma posestva na prodaj. Ali bi ne bilo boljše, da bi se organiziralo naseljevanje na domači grudi, na Koroškem in na Štajerskem, koder nam Nemci trgajo kos za kosom od naše zemlje?! Okrepile bi se na ta način naše narodne sile na meji.

Kaj nam pomaga prepevati o „lepi naši domovini“ in o „podobi raja“, če ta krasni svet zapušča domači sinovi in hčere in beže daleč proč, tuji se pa selijo na našo zemljo in tu zadovoljno žive!

Kako bi se naši ljudje lažje obdržali na slovenski grudi, o tem pa drugič kaj več.

PODLISTEK.

Luterani v Kranju.

Spisal A. Koblar.

(Dalje.)

Luteranski Kranjci se l. 1580. še niso brigali za noben nadvojvodin ukaz. Ko je bil sodnik Junauer zaradi luteranstva odstavljen, so namesto njega izvolili za sodnika luterana Jurija Harrerja. Nadvojvoda je tudi tega odstavil in je dne 21. januarja 1581 vnovič poslal škofa Tavčarja in vicedoma Bonhoma v Kranj. Ukazal jima je, da naj pozoveta na odgovor uporni mestni svet in mu zaradi nepokornosti zagrozita s kaznjajo, z izgubo mestnih pravic in izgnanjem nepokornežev. Harrerja naj kaznujeta in namesto njega postavita za sodnika drugo sposobno osebo, mestnemu svetu naj pa ukažeta Knafflovo hišo prodati in raz nje vreči kamen s Knafflovim napisom.

Mestni svet tudi tega povelja ni zvržil, marveč je bil Harrer še sodnik in Knaffel je ne-le nadalje pridigoval na Brdu in v mestu, ampak je tudi po deželi okoli misijonaril. Šel je včasih proti Loki in pod gorami, še celo v Kokro je hodil, in sicer čez hribe, ker so mu bili kmetje zagrozili, da ga bodo nabili, če ga dobe na cesti.

To Knafflovo delovanje je bilo v nasprotju z ukazi nadvojvode, ki je bil mnenja, da sme Knaffel glasom pacifikacije pridigovati samo brdskemu baronu in njegovi družini, nikoli pa ne meščanom in kmetom. Deželni stanovi so pa

Knaffla podpirali z besedo in denarjem. Že leta 1571., ko se je bil Knaffel vdrugič oženil, so mu stanovi poklonili iz deželne blagajne 12 tolarjev. Sicer so pa zanj posebno skrbeli baroni Brdski.

Ko je bila luteranska cerkev v Kranju razdrta, je prosil brdski baron Adam deželne stanovce, naj mu dajo kakih 400 gld. podpore, da bo sezidal novo luteransko cerkev na Brdu. Rekel je, da sam tega ne more storiti, ker mora rediti Knaffla in njegovo ženo in otroke in da od kmetov tudi ni upati podpore, ker so v pobožnosti začeli pešati, odkar so nehali hoditi k pridigam.

Vse te razmere so vplivale tudi na luteransko šolo. Sodnik je sporočil deželnim stanovom 31. maja l. 1582., da je nemška šola popolnoma opešala pod bivšim učiteljem Žigo Wassermannom. Razun svojih dveh sinov ni imel Wassermann precej časa nobenega, niti domačega niti tujega učenca. Ko je sinova odposlal v Ljubljano v deželjansko šolo, je šola v Kranju čisto prenehala. Wassermann je včasih še prišel na Brdo pomagat, ko je ljudstvo pred pridigo peto. To se je zdelo Junauerju, ki je bil že izpuščen iz zapora, in drugim luteranom v Kranju neznošno. Najeli so tedaj za učitelja zopet Ivana Daxa in prosili stanove podpore. Wassermann se je pa branil zapustiti učiteljsko mesto. Pisal je dne 22. junija 1582 deželjanskemu odborniku Francu pl. Scheyerju doigo pismo, v katerem toži: „Šest let sem dobival kot učitelj provizije od dežele po 24 gld. in od mesta po 10 gld. na leto, a dobil sem nasprotnike, ki hočejo zopet najeti I. Daxa.

Učil sem dečke latinskega in nemškega jezika, aritmetike, muzike in katekizma. Ko so imeli nasprotniki pogajanja z Daxom, so pa vsi učenci odšli v drugo (katoliško) šolo. Jaz sem ostal na suhem in tudi za petje v cerkvi ni bilo več dečkov, kar je nasprotnikom (katoličanom) napravilo veliko veselje. V prostih urah sem prevajal nemške cerkvene pesmi v slovenskino in vlad vspodbude tiskarja sem poslovenil (vervindiacht) tudi lep katekizem in sem ga poslal v Ljubljano ter upam, da bo kmalu išel. Študiral sem v nemških deželah v akademijah prostje umetnosti, posebno v Nürnbergu, kjer sem bil štiri in pol leta, dve leti sem bil vzgojitelj nekoga dečka, posebej doktorja obojnega prava; učil sem se razumevati pravo in zakonite in 26 let sem prevajal akte in prošnja iz latinščine. Nisem nikak zakoniti pisatelj, zato bi rad dobil kje privatno službo, ali pa službo na deželjanski šoli.“ — Toda vse to kvalificiranje Wassermannu ni nič pomagalo. Deželni stanovi so 26. junija 1582 potrdili za učitelja Daxa. Pisali so tačas mestnemu sodniku: „Vzeli ste za učitelja Ivana Daxa namesto Wassermanna. Niste sicer prav storili, ker niste prej nas vprašali, vendar potrdimo Daxa in mu dovolimo letne provizije 24 gld.“ Ivan Dax je moral biti za luteransko agitacijo precej spreten, zato so ga obdržali za učitelja še leta 1584.

Kranjski deželjani so se obrnili do štajerskih in koroških deželjanov s prošnjo, naj bi se napravilo vzajemno posvetovanje, kako bi se skupno borili za pravice luteranstva. Kot zastopnika mesta Kranja sta se posvetovanja udeležila Štefan Piber

DOPISI.

Brezje. Tukajšnje Izobraževalno društvo je priredilo dne 19. t. m. gledališko predstavo. Igrala se je lepa ljudska igra „Mala pevka“. Društvena dvorana je bila natlačeno polna. Igrala se je igra izvrstno. Poslušalci so odnesli najboljši vtis. Ker marsikdo ni mogel prisostvovati zadnji predstavi, se igra ponovi v nedeljo, dne 26. aprila, in se vsi prijatelji društva vabijo k udeležbi. Pričetek ob pol 5. uri dopoldne.

Iz Senčurja. Na Jurjevo nedeljo, 26. aprila, priredi naše društvo predstavo: „Zaklad“, narodni igrokaz s petjem. Igra je predpustom vsem zelo ugajala; zato se je zdaj obilno udeležite, posebno še tisti, ki jo zadnjič niste videli. Med odmorji poje društveni mešani zbor. Vabite se domačini, posebno še okoličani in izletniki iz Kranja, ki na to nedeljo radi pohiitate v Senčur. Pričetek predstave ob 3. uri popoldne. Za nameček bo prizor „Kmet in avtomat“.

Cerklje. V proslavo 10 letnega župnikovanja č. g. Dolinarja priredi „Marijina družba“ v Cerkljah dne 3. majnika gledališko predstavo s petjem. Igrala se bo „Skrivnostna zaroka“.

Iz Preddvora. Če se pelješ čez Belo v Preddvor, bodeš pred Preddvorom „med rantami“ prav neljubo vzbujen iz svojega premišljevanja. Lahko se ti prigodi, da se polomijo peresa pri vozu in, če spiš, se vgrizneš povrh še v jezik — to vse ti bo gotovo zelo neljubo. Ako se to večkrat ponovi, boš opravičeno znevoljen. Zasuje naj se torej že vendar enkrat ta prekop čez cesto!

Gorje-Bled. Pri gradnji vodovoda se je ponesrečil monter Lang. Zmečkalo mu je nogo. — Podobčina Zasip je dala lovišče Zgornja Krma v najem verskemu zakladu za lepo vsoto nad 1500 kron. To lovišče je važno za verski zaklad, ker tja uhajajo gamsi pred zimo iz erarskih gozdov.

Žirovnica. Poleg podružne cerkve v Žirovnici se je našlo staro grobišče z raznim bronastim lepoticjem. Vse se bo oddalo deželnemu muzeju v Ljubljano.

Na Češnjici pri Železnikih se ustanovi dvorazredna ljudska šola.

POLITIČNI PREGLED.

Italijanski minister za zunanje posle di San Giuliano se je preteklo soboto odpeljal iz Opatije nazaj v Rim. Minister se je vrnil jako zadovoljen, ker je dosegel velike uspehe. Ti uspehi bi bili, da bodo dobili Lahi vseučilišče v Trstu in da bodo izpiti, ki jih bodo naši laški študentje napravili na kakem vseučilišču v Italiji, veljavni tudi v Avstriji. Na ta način si bo Avstrija sama vzgajala iredento, ker je gotovo, da bodo laški profesorji v Italiji gledali, da vzgoje iz naših Lahov predvsem zagrizene sovražnike Avstrije. Razvidno je iz tega, da bomo plačali avstrijsko-laško prijateljstvo Slovenci s svojo kožo. — „Slovenec“ piše o tej zadevi: „V delegacijah bodo slovenski in hrvaški poslanci imeli priliko merodajne činitelje naše zunanje politike vprašati, kako pridejo do tega, da s tujo državo obravnavajo zadeve, ki se nas tičejo, in na kak način ter na čegav račun nameravajo pospešiti laške simpatije do Avstrije.“ — Treba bo tudi v parlamentu napeti ostrejšje strune. Takih nasilstev,

in Tomaž Adlmann. Posebni odposlanci dežel so potem nesli pisano pritožbo cesarju v Augsburg. Niso pa nič opravili, ker jih cesar ni hotel vsprejeti.

Vkljub temu so luterani v Kranju ostali trdovratni in so kazali svojo mogočnost. Katoličanu Snedicu, ki je bil nekaj časa za sodnika, so nagajali, da je moral odstopiti. Potem so pa l. 1584. zopet izvolili za sodnika od nadvojvode odvrženega Ivana Junauerja in za učitelja so obdržali Daxa. S tem trmastim postopanjem so prišli v posebno veliko nemilost pri nadvojvodi, ki je ukazal sodnika in učitelja izpoditi iz dežele, meščane Jurija Harrerja, Jerneja Banko, Sebastijana Schlagena in in Avgušтина Straussa pa poslali v Gradec, da jih bodo ondi kaznovali.

Kakor po navadi, so se tudi zdaj Kranjci zatekli k svojim zavetnikom, deželjanom. Rekli so v pismu, da so vsi oni možje, ki jih hočejo imeti v Gradec, sposobni za mestne svetovalce, da znajo mesto dobro upravljati in da katoličani niso zanič. Deželjani so se potegnili za luteranske Kranjce, kar pa ni dosti izdalo. Vlada je začela pritiskati z globami. Posebno je Kranjce jezilo, ko so bili l. 1590. zaradi nepokornosti meščani Sebastijan Glaser, Ivan Zamujen, Oswald Glaser, Ivan Jamnik, Martin Kunstel in Sebastijan Schlagel obsojeni, da naj plačajo globe 430 gld. S posredovanjem deželnih stanov so pač prosili pomiloščenja, delali so pa zopet po svoje. Jernej Banko je bil sicer v Gradcu prisegel pokorščino, a svojega godu dan l. 1591. je peljal nekaj luteranskih meščanov na svojo pristavo zunaj mesta, kamor

kakor jih v zadnjem času izvršujejo nad nami Nemci in Lahi, ne moremo in ne smemo več prenašati.

Angleški kralj in kraljica sta se pripeljala 21. t. m. na obisk k predsedniku francoske republike, Poincareju, v Pariz, kjer sta bila jako slovesno sprejeta.

Položaj katoličanov v Srbiji ni razveseljiv. Pravoslavna prenapetost jih preganja kolikor mogoče. O tem poroča „Katoliški List“: „Mnogi katoličani se iz Nove Srbije izseljujejo v Ameriko. Katoliški klerus se zatira na razne načine. Katoliški duhovnik Glasnović je bil obsojen na kazen 200 dinarov samo zato, ker je poslal v cerkveni zadevi brzojav svojemu škofu v Prizren.“

Dobro znamenje. Ruski vojni minister je odredil, da se odpustijo k izredni mobilizaciji pozvani domobranci. Sredi maja pojde domov 485.000 mož. To je znamenje, da se vojni oblaki razpršujejo.

Bolgarsko posojilo. Nemške in avstrijske banke bodo dale Bolgariji posojila do 300 milijonov kron.

Liberalcev ne marajo. Na Švedskem so pri volitvah liberalci izgubili 28 mandatov in so sedaj najšibkejša stranka v zbornici.

Napad na škofa. Nadškofa v Sarassi v Siciliji je na izprehodu napadla sodrga. Nadškofa in njegovo spremstvo je rešila šele oborožena šila. V Siciliji so prišli namreč socialistični nauki do svojega cvetu in sadu.

Mobilizacija v Albaniji. Vlada v Draču je odredila, da se pokliče pod orožje 20.000 mož albanske milice. Te čete se bodo izvežbale po modernem načinu in dobe tudi gorsko topništvo in strojne puške. Vse orožje bodeta preskrbeli Avstrija in Italija.

Isa Boljetinac je dobil 60 albanskih banditov, ki pojdejo nemir delat na Kosovo. Boljetinac pravi, da ne bode prej miroval, dokler ne pride Kosovo iz Srbije pod Albanijo.

Turčija se oborožuje. Naročila je Turčija pri Skodovi tovarni za topove za 4 milijone K havbic in v neki drugi tovarni za 3 milijone patronov.

Vojna v Severni Ameriki. Med Združenimi državami in Mehiko se je pričela vojna. V Mehiki vlada brezvladje. Že delj časa trajala punt in ustaški poveljnik Huerta je zavlada v Mehiki. Ker mehikanska vlada ni mogla napraviti reda, so Združene države sklenile zasesti deželo. Prva kri je že tekla 21. t. m. Ameriško bojno brodovje je pod poveljstvom podadmirala Fletcherja napadlo mehikansko pomorsko-trgovsko mesto Vera-Cruz in izkrcalo vojake. Ko so Mehikanci ameriške vojake napadli, je pričelo ameriško brodovje streljati. Pri tem spopadu je padlo 200 Mehikancev. Od ameriških vojakov so bili 4 ubiti in 21 ranjenih. Amerikanci so mesto zasedli. Mehikanci so se umaknili v notranjost dežele. Ob morju bodo Amerikanci pač lahko zmagovali s svojim brodovjem, toda v notranjosti Mehike jim bo pa šla trda, ker nimajo dovolj vojakov. V Ameriki namreč ni vojne dolžnosti in cela ameriška armada šteje le 79.986 mož med temi je 4.665 častnikov, torej komaj za dva naša armadna zbora. Po mnenju vojnih veščakov bi morali Amerikanci poslati v Mehiko vsaj 300.000 mož.

je bil poklical z Brda predikanta Knaffla, in se je ondi z drugimi vred dal obhajati. Nadvojvoda je nato ukazal kranjskemu vicedomu Kamilu Svardi, da naj Jerneja Banka pred-se pokliče, ga v mestni stolp zapre, ondi tri tedne posti ob kruhu in vodi in mu vrh tega naloži še 100 kron globe. L. 1594. je bil Jernej Banko še mestni svetovalec, kar dokazuje, da so pisma nadvojvode imela pri Kranjcih malo vspeha.

Sadovi luteranske vere so bili pa v Kranju jako žalostni. Od hrepenenja po vživanju je vse postalo nekako vrtoglavo; tudi katoličanov se je oprijemala ta bolezen. Ko je bila l. 1583. v Kranju birma, je bilo sicer še 1210 birmancev in 400 obhajancev; seveda so bili tudi iz sosednih krajev. Ali kmalu potem se pokaže slika, ki dokazuje, kako globoko se je zajedel Lutrov duh. Ohranjen nam je natančen opis življenja v Kranju iz l. 1595., ki nam živo kaže, da je bilo ljudstvo tačas podivjalo in se pogreznilo v razuzdanost. Poročilo se glasi: Razširilo se je v Kranju nečistovanje. Ljudje preklinjajo in se rote noč in dan. Zmerjajo se doma in skozi okna in po ulicah z lopovi in tatovi. Grozno pijančujejo po dnevu in vse noči do jutra in igrajo ter se tako pehajo v nesrečo. To pa ne samo meščani, ampak tudi kmetje. V nedeljah in praznikih pred božjo službo že pridero iz sosednjih župnij moški in ženske, mladi in stari v mesto in gredo v žganjarije. Očitno po ulicah pijančujejo, po prodajalnicah in krčmah ga vlečejo toliko časa, da so popolnoma pijani, in pit hodijo celo k mestnemu sodniku. Včasih se stepo z orožjem in pestmi in,

NOVIČAR.

Bolezen našega cesarja. Cesar se je bil pri sprejemu nemškega cesarja močno prehladil, vsled česar je precej nevarno obolet. Cesar je star že 83 let, zato so se bali, da ne bi bolezen utegnila imeti nevarne posledice. Po zadnjih vesteh pa se je cesarjevo zdravje obrnilo na boljše. Vročina je ponehala, moči se vračajo in se ni bati hujšega.

„Sava“ in bojkot. „Sava“ se je spravila nad „Vzajemno zavarovalnico“ v Ljubljani z namenom, da bi se Slovenci ne zavarovali pri tem edinem domačem zavodu, ampak rajši množili bogastvo tujcem, nemškim in laškim judom. To je nekaj naravnega: Liberalcem je narodnost samo dobiček. Eden glavnih podpornikov kranjske „Podrtine“ je zastopnik neke nemške zavarovalnice. „Vzajemna zavarovalnica“ je soliden, domač zavod, ki ne odira ljudi in jim ne odtrguje ob času požara, izplačuje odškodnine takoj, ko se je odškodnina dognala, zato pa ne izkazuje velikih dobičkov. Nekatere tuje zavarovalnice pa naši ljudje dobro poznajo, kako ob požaru vsak napol ožgan tram zaračunajo skoro kakor novega in kako dolgo je treba čakati, predno pridejo cenit škodo, še delj pa čakati, predno izplačajo zavarovalnino. Naši ljudje naj ostanejo zvesti edinemu domačemu zavarovalnemu podjetju.

„Napredno politično društvo“ se je ustanovilo v Kranju. Predsednik je neizogibni g. Ciril Pirč. Med odborniki pa so: g. Janko Sajovic, sin trgovca g. Crobatha in sin izdelovalca mila, g. Makso Fock. V politiki se sme pač vsakdo izpostavljanjati, komur se ljubi. Ampak g. „Franci“ ne bo smel več trditi, da on in njegova rodbina ne uganjajo nobene politike. Odborniki novega društva bodo reševali kranjski liberalizem.

„Marijine kravice“ imenuje „Slov. Narod“ članice Marijinih družb. „Narod“ vzdržujejo tisti trgovci, ki bi morali takoj prenehati s svojimi štacunami, kakor hitro bi nehale „kravice“ pri njih kupovati svoje bališe.

Kaj je dala Kranjska dežela za Gorenjsko? Liberalci v Ljubljani pravijo, da je dala zelo veliko, milijone. „Slovenski Narod“ je dne 17. t. m. pisal: „Za itak bogato Gorenjsko je dežela razmetala milijone.“ Čemu liberalci sedaj tako pišejo, ko so prej drugače govorili? Zato, ker bo volitev na Notranjskem in hočejo s tem Notranjce podkuriti proti dr. Pogačniku, kandidatu S. L. S. „Narod“ pravi, da so deželna sredstva majhna, da ubogi notranjski poslanci nimajo vpliva in da ima zato dežela za Notranjsko komaj nekaj kronic. Ali ni tako pisanje bedasto-podlo? Če so deželna sredstva majhna, kako se more zahtevati, da naj dežela izdaja milijone ne-le za Gorenjsko, ampak tudi za Notranjsko? Da ne bodo „Narodovci“ zahajali v konflikte, naj napravijo posebne izdaje lista za Notranjce in posebne za Gorenjce, potem bodo lahko oboje hujskali.

Dr. Ravniharjevo delo. Državni poslanec ljubljanskega mesta „skrbi“ vsestransko za svoje volilce. Svój čas je ta mož okrog „Nove Dobe“ organiziral mlade liberalne sile, ker se mu je zdela liberalna stranka pri „Narodu“ presirova in protiljudska. Sedaj tuli z „Narodovci“. Ta

kakor bi bili neumna živina, se pijani prigugajo v cerkev in na pokopališče. Brž se pa spet gredo v krčme nalijati in potem pijejo ves božji dan. Nekateri gredo k Savskemu mostu na kegljišče, drugi pa igrajo in kockajo in stavijo v igralnicah do trde noči, tako da kak dan izgubijo po 10 do 50 gld. Mnogo jih je že prišlo na beraško palico. Posebno hudo je v ponedeljkih. Na igrišču so se pred nekoliko leti stekli in so dva ubili. Kolnejo pa tako strahovito, da se zemlja trese. V prejšnjih časih so ljubljanskim voznikom in tovornikom z verigami zapirali most, da v nedeljah in praznikih niso mogli voziti. Sedaj ni noben dan več svet; nekateri delajo v praznikih doma in na polju. V zapovedanih postnih dneh očitno jedo meso in še druge silijo, da ga jedo. Luterani zbirajo ljudi okoli sebe in oznanjujejo takozvani evangelij. Že pred božjo službo v nedeljah so odprte prodajalnice in ljudje hite v krčme, kjer se citra in pleše. Pri kupčijah zapravijo za likofe po 10, 20 in 30 gld. Davke nakladajo samovoljno, temu več, onemu manj, kakor se jim ljubi. Za meščanske gozde nihče ne skrbi, v Besnici tuji ljudje sekajo. Mostnine enkrat 1000 gld. niso dali v račun. Pograbili so cerkvena posestva in se jih polastili.

Nadvojvoda Ferdinand, ki je poslal vicedomu to poročilo o neredih v Kranju, je naročil, da naj se skuša z ječo in postavljanjem na sramotilni steber in drugimi kaznimi zaježiti razuzdano življenje, da ne bo prišla jeza božja nad grešno ljudstvo.

(Konec prih.)

bivši učitelj je v državnem zboru imuniziral neko brošuro, ki jo je spisal baje v pokojeni župnik Berce zoper svojega škofa. Knjigo, ki so jo tiskali v Ameriki, so avstrijske oblasti zaplenile. Dr. Ravnihar je pa šel in je mazarijo rešil pozabe v državni zbornici. Sedaj so dali liberalci ti brošuri naslov „Interpelacija poslanca Ravniharja“ in jo razširjajo. Dr. Ravnihar varuje s svojo poslansko imuniteto tudi „Slov. Dom“, in „Narod“, da lahko bolj sirovo napadeta pristaše S. L. S. in zlasti duhovščino. Lep kvartet to: Ravnihar, Berce, „Dom“ in „Narod“!

„Zarja“ in „Dan“ sta si že nekaj časa v laseh. „Zarja“ piše, da je „Dan“ žurnalistična cunjka, ki je ne smatra noben razsoden človek za resen list. Toda „Zarja“ je malo dosledna. Tiska se na istem stroju, kakor „cunjka“, dasi bi si lahko pomagala drugam.

Občni zbor „Tiskovnega društva“ v Kranju bo v ponedeljek, dne 11. maja, ob 1. uri popoldne v knjižnici „Ljudskega Doma“ v Kranju.

„Zasavska kmečka zveza“ se je ustanovila v nedeljo na Vačah. Za načelnika je bil izvoljen g. Tit Strmljan.

Proti Čehom. „Slov. Narod“ je prinesel nedavno oster članek proti Čehom, ki nas izkoriščajo. To je res. Ampak „Narod“ bi moral biti doslednejši. Kdo nas je pa spravil v sužnost češkega kapitala? Ali ne tisti Hribar, ki ga je „Narod“ toliko proslavljal? Ali je bilo potreba prodati samostojnost „Ljubljanske kreditne banke“ za to, da si je Ivan Hribar zasigural večno predsedništvo? Slovenci smo takrat imeli dovolj kapitala za eno tako banko. Ali je tudi treba, da liberalni časopisi delajo reklamo za banko „Slavijo“, ko imamo domačo „Vzajemnozavarovalnico“? Kjer imajo Čehi kaj moči, tam povsod vsiljujejo svoje ljudi. Tako so pri „Kreditni“ na vodilnih mestih le Čehi, domači Slovenci pa nimajo kruha. Češki zavodi pa ne sprejmejo Slovencev v službo. Češke banke izkoriščajo neugodni gospodarski položaj Jugoslovanov kar se da. O tem bi zlasti vedela povedati „Zadružni savez“ v Splitu in pa „Hrvatska poljedeljska banka“ v Zagrebu. Pa ne samo „Slov. Narod“ tudi drugod se že kesajo, da so se spravili s Čehi skupaj, n. pr. pri „Avstrohrvatskem parobr. društvu“ v Puntu, za katero se Slovenci prav nič ne brigamo, a bi bilo dobro, če bi nas morje bolj zanimalo. Da, Čehov in češkega kapitala reši nas, o Gospod, ob pravem času!

Organizacija žensk. Liberalci proglašajo v „Slov. Narodu“ tole: „Shodi vseh političnih društev se morajo ozirati posebno tudi na žensko in dolžnost našega ženstva je, da se teh shodov tudi udeleži. Znano je, da imajo klerikalci svoje politične ženske organizacije v Marijinih družbah in da imajo tudi služkinje med seboj posebno organizacijo glede nakupa blaga in živila na trgu in prodajalnicah. Tako se često zgodi, da napredne rodbine potom služkinj podpirajo najstrupenejša politična nasprotnika. Zato je tudi v tem oziru potrebno, da se organizuje tudi naše ženstvo.“ Tako pišejo liberalci. In naša stranka? In naše ženstvo? ... Znabiti se bo kdo ganil in bo to oživotvoril, s čemer liberalci pravijo, da že imamo. Liberalci so nas že večkrat prehiteli! Na to opozarjamo vodstvo S. L. S. in posamezna društva.

Hribarja nočejo. Kranjska trgovsko obrtna zbornica je izvolila v državni železniški svet bivšega župana g. Hribarja. Železniško ministrstvo pa te izvolitve ni hotelo vzeti na znanje in bo morala zbornica drugega izvoliti.

Stara ljubezen ne zarjavi. Sobotni „Slov. Narod“ v dopisu z Jesenic mi lo jadikuje, da se je Nemcem na Jesenicah storila velika krivica, ker novi občinski volilni red ne pozna virilistov in so tako nemški tovarnarji prišli ob ves svoj vpliv v občini. Ko bi skrbeli na Koroškem Nemci tako za Slovence, kakor naši liberalci za Nemce, bi se nam dobro godilo.

Med „brati.“ V Trstu je pred kratkim, kakor smo poročali, izginilo v socialistiškem konsumu 15.400 K. Sedaj so zaprli neko službenko, ker je na sumu, da je pomagala olajšati konsum za to vsoto.

Tržiška železnica. Upravni svet železnice Kranj-Tržič je sklenil, obrniti se do železniškega ministrstva, da se čimprej postavi čakalna lopa v Križih in vpelje hitrejša vožnja na tej železnici.

Avtomobilska zveza Kranj—Jezersko je najbrže zaspala. S 1. majem bi morala zaceti. Škoda, da se bo opustila.

Mlekarska zadruga v Predosljih vljudno vabi na svoj VIII. redni občni zbor, ki se bo vršil dne 3. maja 1914 ob 3. uri popoldne v Društvenem domu v Predosljih s sledečim sporedom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora 2. Poročilo predstojništva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1913. 5. Volitev predstojništva. 6. Volitev nadzorstva. 8. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrugnikov. Odbor.

„Kranjska podružnica slovenskega planskega društva“ napravi v nedeljo 3. majnika izlet na Grmado. Odhod iz Kranja z vlakom zjutraj ob 6:44 uri do Medvod, od tam na Grmado. Na Grmadi je ob tem času v cvetju „Daphne Blagajana“. Torej ljubitelji narave in njenih krasot udeležite se mnogoštevilno tega izleta!

Um omračil se je nenadoma 48 letnemu posestniku Borštnarju iz Besnice. Prišel je bos in gologlav na kolodvor v Kranju in hotel brez listka po sili v vlak. Ko so spoznali, da se mu meša, so ga odpeljali na opazovalnico v deželno bolnico.

Ilirska banka se bo ustanovila v Ljubljani. Na čelu te akcije stojita gg. dr. Šusteršič in Jean Pollak. To bo edini bančni zavod, kjer bomo Slovenci gospodarji in bodo Slovenci tudi lahko službe dobili.

Premovanje goveje živine. Deželni odbor bo priredil meseca maja premovanje goveje živine, in sicer 11. maja na Bohinjski Bistrici, 12. v Kranjski Gori, 16. maja v Trziču. Za vsako premovanje je določil deželni odbor 1000 K za nagrade.

Č. g. Skubica, dosedaj župnika na Jesenicah, so v Rušici pri njegovem prihodu jako slovesno sprejeli. Instaliral ga je potem presvetli g. knezoškof.

Obsojeni vojaki. Vojaški poveljniki so začeli v zadnjem času trdo postopati z vojniki-pijanci. Stotnik 6. stotnije 17. pešpolka v Celovcu ni hotel pred kratkim dovoliti vojakom „čez uro“ ven. Kljub prepovedi so vsi prosilci nalašč tisto noč prečkali. To je imelo za dotičnike žalostne posledice. Vojaška oblast je smatrala ta čin kot upornost proti vojaškemu povelju. Zadeva se je izročila garnizijskemu sodišču, ki je obsodilo 21 vojakov na skupno 45 let in 9 mesecev ječe, in sicer so dobili: četovodja 4 leta trdnjavske ječe; desetnik 4 leta trdnjavske ječe; frajtar 3 leta trdnjavske ječe; 17 pešcev je dobilo po dve leti in en novinec 9 mesecev težke ječe. Poddastnikom so slovesno porezali zvezde. Ker bodo po prestani kazni še za kazen služili, bo znašala kazen za en neumen „krok“ 93 let. Kazen je strašna. Pri vojakihi ni šale! Zato naj se pa naši fantje varujejo zapeljivcev.

† Dr. Ivan Mlakar, stolni dekan in kanonik v Mariboru, je umrl v četrtek dne 16. t. m. od kapi zadet v škofiji. Rojen je bil 5. junija 1845 v Št. Lovrencu na Dravskem polju. Bil je predsednik „Slovenskega društva“ v Mariboru in je svoj čas vneto deloval za prospeh Slovencev, zlasti s časopisjem. N. p. v. m. l.

„Ljudska knjižnica“ na Rupih pri Kranju priredi povodom sklepa gospodinjkega tečaja v sredo 29. aprila in ponovi v nedeljo 3. maja t. l. gledališko predstavo „Na kresni večer“. Začetek je obakrat ob pol četrti uri. Ker je igra lepa, se vabi vse okoličane k najboljši udeležbi.

Gojenje tečaja in odbor „Ljudske knjižnice“. Gorenjska podružnica S. D. Z. je uprizorila na belo nedeljo v dvorani Ljudskega doma v Kranju dr. Fr. Detela veselejšo „Učenjak“. Duhovita z nedosežnim humorjem in sarkazmom prepojena igra stavi na igralce velike zahteve. Priznati moramo, da so bili vsi igralci in igralke brez izjeme dobro kos svoji težki nalogi. Žal, da zaradi nekoliko pozne sezone udeležba ni bila tako mnogoštevilna, kakor bi bilo želeli. Gg. akademikom ključemo: Še večkrat na svidenje na kranjskem odru!

V hlevu zgorel. Jožef Blažov iz Gradaca v Beli Krajini je kadil v nekem hlevu na Sušaku cigareto. Pri tem se je vžgalo seno in za tem cel hlev. Blažov je zgorel. Zgorel je tudi hlev in neka zraven stoječa hiša in mizarska delavnica.

Zločinski sin. V Št. Jurju v Slov. Goricah so zaprli sina pred kratkim umrlega veleposestnika Dom. Koserja, ker je hotel zastrupiti mater in sestre, da bi dobil tako celo posestvo v last. Ena sestra je zapazila, da je nekaj natrosil v jed in tako je prišlo vse na dan. Nečloveškega sina so zaprli.

Samoumor Slovenca. V Chiskolmu v Ameriki se je ustrelil Simon Rogelj. Doma je bil, kakor pišejo časniki, iz Kranja, pa ni bil rojen v kranjski župniji.

Razpis učiteljskih služb. V kranjskem šolskem okraju se v stalno nameščenje s pričetkom šolskega leta 1914/15 razpisujejo naslednja učna mesta: 1. nadučiteljsko mesto na dvorazredni začasno s tremi razredi opremljeni ljudski šoli v Seicih; 2. nadučiteljsko mesto na dva razreda razširjeni ljudski šoli v Mavčičah; 3. po eno učno mesto in voditeljsko na enorazrednih ljudskih šolah pri Sv. Ani pri Trziču, na Šenturški Gori, v Podblici in na Zalem Logu (z učnim mestom na Zalem Logu je združen ekskurendni pouk v Davči); 4. po eno učno mesto na ljudskih šolah v Mavčičah in v Olševku, ki sta razširjeni na dva razreda. Redno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom vložiti pri podpisanim c. kr. šolskem svetu do 28. maja 1914. Prosilci, ki v kranjski javni učiteljski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškimi izpričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo. — C. kr. okrajni šolski svet v Kranju, dne 17. aprila 1914.

RAZNOTEROSTI.

Burja podrla zvonik. V Pagu v Dalmaciji je silovita burja podrla zvonik ondotne cerkve.

Nemška kultura. V Mali Aziji grade Nemci Bagdadsko železnico. Te dni je nekaj delavcev domačinov prosilo pri glavnem inženirju zboljšanja plače. Inženir je dal napoditi delavce s pasjimi biči. Ko so se ti potem zbrali na železniški progi, je ukazal lokomotivo spustiti nanje. Pri tem je bilo 9 delavcev povoženih, 43 delavcev se je skušalo rešiti s tem, da so skočili v tekočo reko ob progi, kjer so pa vsi utonili.

Vohun obsojen. Gimnazijec Vencel Krsk v Tarnopolu, ki je vohunil za Rusijo, — je dobil tri leta ječe.

Češke hranilnice so izgubile v Bukovini vsled slabih spekulacij več milijonov kron.

Požari v Londonu. En dan je gorelo v Londonu na enajstih krajih. Sodijo, da zažigajo sufragetke.

Roparji v Petrogradu. Roparska tolpa je napadla v Petrogradu neko pekarijo, tri osebe ondi je umorila in oropala blagajnico. Ranjen je bil pa tudi en ropar in vjet, pa je še tisti dan umrl. Ovadil je pred smrtjo enega sokrivca. Ko je policija tega hotela prijeti, je lopov dvakrat ustrelil z revolverjem na policijo in se potem zastrupil. Pokazalo se je, da so bili med temi roparji že davno iskani revolucionarji.

Maščevanje roparja. V Petrikovu na Ruskem je ropar Dahnel umoril pet oseb, ker so pričale proti njemu.

Nesreča pri božjem grobu. V Kobaridu so vojaki varovali božji grob. Na veliko soboto pa je nekemu vojaku prišlo slabo, da je omahnil in se pri tem ranil ob bajonet, da so ga morali odpeljati v bolnico.

Mesto razrušeno. Ciklon je pretekli teden razrušil mesto Porto Ameglio v portugalski Afriki. Veliko oseb je pri tem izgubilo življenje.

Morala vseučiliškega profesorja. Merškovski, vseučiliški profesor v Petrogradu, je zapeljeval mladoletne deklice. Ko so čednemu vzgojitelju prišli na sled, je zbežal.

Velik požar je uničil v vasi Akihn na Madjarskem 61 hiš. Dve osebi sta zgoreli.

NOVEJŠE VESTI.

Dunaj 23. aprila. Poljaki delajo na to, da bi se zopet sklical državni zbor. — R. Zanella ni bil potrjen za župana v Reki.

Washington, 23. aprila. Pri Tampiku so se uporniki združili s pristaši Huerte proti Amerikancem. Mehikanski poslanik je odpotoval. V posiopju akademije v Verakruzu je bilo vsled bombardiranja iz težkih topov ameriške mornarice mnogo Mehikancev ubitih. Predsednik Wilson bi rad ustavil prelivanje krvi.

Steckenpferd lilijno-mlečno milo

od Bergmann & Co., Tetschen ob Elbi

je čedalje bolj priljubljeno in razširjeno radi priznane vpliva proti pegam in dokazane nedosegljive vrednosti z ozirom na negovanje kože in telesne lepote. Tisoči priznanih pisem. Mnogoštevilna odlikovanja! Pazite pri nakupu izrecno na znamko „Steckenpferd“ in na celi naslov. Cena 80 vin. v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako priporočila vredno je tudi Bergmanovo lilijno mazilo „Manera“ za ohranitev lepih in nežnih ženskih rok. Cena 70 v za tubo.

Singer		Singer
šivalni stroji so neprekosljivi in vsestranski uporabi.		šivalne stroje dobite samo v naših prodajalnah z „S“ izveskom.

SINGER Co. delniška družba
:: :: šivalnih stojev. :: ::
Kranj, Glavni trg št. 119.

Sirolin

"Roche"

zdravniško priporočen pri vseh obolenostih sopl.

Pljučne bolezni

vnetje soplilnih sluznic,
oslovski kašelj.

Dobi se v vseh lekarnah po 4 K steklenica.

Malo komentarja.

Uprizoritev igre „Vita“ pomeni zame, ki sem igro spisal, madež, katerega sem v toliko sam kriv, da se nisem udeležil še ono malo nepopolnih vaj in tako prepustil igro uprizoriteljem, od katerih je menda šest stoprv prvič stopilo na oder in ki si pri najbolji volji niso mogli z igro pomagati. Gospodje uprizoritelji naj mi oprostite! Vpričo ponižujoče toda razumljivo stvarne kritike v uradnem listu, sem svojemu učiteljskemu stanu dolžan, da opozorim občinstvo na kardinalne napake pri uprizoritvi.

Prva napaka je bila, da je bil tekst slabo memoriran, napačno akcentuiran. Igra je bila tudi sicer prepovršno naučena. Ena oseba ni dvakrat nastopila, druga enkrat. Dvakrat se je zgodilo, da je po več oseb naenkrat govorilo, enkrat da je igralec prišel prezgodaj na oder. Odhajalo se je skozi vsa mogoča vrata, samo racionalno ne!

Druga hiba. Maske so bile vseskozi neprikladne ali pa celo karikirane, prvo zlasti maska Natorja, katerega bi bilo igrati ko poosebljeno dogmo — inkvizitorsko strogost in v drugem delu ko svetnika očeta. Na eni strani neizprosno božje pravice, na drugi blagoslov Boga odpuščajočega.

Tretja hiba. Zelo važne partije so bile govorne toli tiho, da v prvih sedežih ni bilo kaj umeti. (Ob teh scenah se je pojavljal nemir v občinstvu.) Efektni sklepi aktov izvzemši prvega, zlasti pa v drugem in četrtem dejanju so naravnost klasično ponesrečili. Utis uprizoritve name je bil, da so uprizoritelji vse tehnične težkoče (ne hibe, ker so preračunjene), petkrat podčrtali, dočim niso bili tehničnim finesam kos. Tako mi je umljivo, če g. K. toži o nezmislju vsebine, dasi bi bil iz „Slovenca“ že lahko razbral, da vsebina igre ni tolik nonsens, pač pa da je nonsens tisto, kar je videl. Z ozirom na to zadnje pa ima g. K. prav. Dr. Iv. Pregelj.

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega iskreno ljubljenega očeta, brata in strica, gospoda

Antona Verbiča,

okrajnega siuge v Šenčurju,

si štejemo v dolžnost, da se zahvalimo vsem in vsakemu posebej za izraze sožalja in za izkazano čast blagemu pokojniku.

Iskrena zahvala prečastiti duhovščini, velec. gospodom županom ter slavnim požarnim brambam iz Šenčurja in iz Vogelj ter sploh vsem sorodnikom in prijateljem, kateri so spremili blagega pokojnika kvečnemu počitku.

ŠENČUR, dne 15. aprila 1914.

Zalujoči ostali.

Dr. Globočnik išče oženjenega starejšega

PAZNIKA

za svojo vilo v Kokri.

Oglasila se sprejemajo dopoldne v Hlebševi hiši.

Meblovana soba se išče.

Vprašanja na upravo lista.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo

amerikanski umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.

Idealni izdelek iz ribjega olja

je in ostane že skoro 40 let slavnoznana **Scottova ribjeoljna emulzija.**

Ista vsebuje najfinejše ribje olje, katero je po Scottovi sestavi spremenjeno v majhne kapljice in je radi tega zagotovljena še tako slabotnemu organizmu lahka prebava. Sploh je tako pripravljena, da se vsaka posamezna redilna snov popolnoma prebavi.

Kakor nam je tudi znano, da je Scottova emulzija sladka kot smetana, potem pač ne bomo dvomili, da jo uživajo z veliko slastjo stari in mladi.

Mora pa biti pristna **Scottova emulzija.**

Gen originalni steklenici 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v znamkah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Dunaj, VII., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu 1 pošiljatev potom lekarne za poizkušnjo.

Kolesa Puch

so najboljša in ta se pri meni dobe, potem pa še tudi druga cenejša iz iste tovarne, kakor so Kinta in so ravno taka. Stara kolesa imam tudi vsake vrste. **Harmonike** stare in nove. Popravila izvršuje zanesljivo. **P. Bizjak, Kranj 102.**

Senzacionalni naravni pojav dvajsetega stoletja!

Opozorjam na to, da nočem tem polom napravljati nikake plačane reklame, kakor je navadno v takih slučajih, ampak naznanim vsakemu popolnoma brezplačno, kako sem popolnoma ozdravila svojo

dolgoletno težko pljučno bolezen

naduho in oslovski kašelj. — To domače sredstvo si lahko vsakdo prav pocenat preskusi. Pošljite kuverto z znamko 10 vinarjev za odgovor **Gospa B. KOLENSKA, WRŠOVICE pri Pragi, Češko.**

Razširjajte „Gorenjca“!

Naznanilo preselitve brivnice.

Slavnemu občinstvu iz mesta in z dežele vljudno naznanjam, da sem se preselil **v hišo g. V. Belca nasproti ‚Merkurja‘.**

V novih prostorih sem otvoril popolnoma novo urejeno **higijenično brivnico** ter imam v zalogi vsa toaletna in kosmetična sredstva, kakor ženske kite, podlage, mrežice itd.

Priporočujoč se za obilen poset, ostajam z odličnim spoštovanjem

J. ŠIMUNAC, brivec v Kranju.

Obenem naznanjam, da sem opustil brivnico na Glavnem trgu.

Najcenejše in najboljše **strešno krilo je**

asbestni škrič ZENIT

Izključna zaloga za Gorenjsko

Franc Dolenz Kranj

trgovina s špecerijo in dež. pridelki
Zaloga dalmatinskega Portland cementa

Cement, traverze, vodovodne cevi

::: žičnate ograje in druge :::

STAVBINSKE POTREBŠČINE

::: priporoča po najnižjih cenah :::

Veletrgovina „Merkur“ Peter Majdič, Kranj

Zaloga Tomaževe žlindre in drugih umetnih gnojil.

PISARNA

za urejevanje splošnih gospodarskih zadev

J. Rozman, Kranj.

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamjenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komerc. zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago. 129 52—29